

جزوه اقتصاد خرد و کلان

مدرس : آقای دکتر عباسیان

کد جزوه : ۲۰۰

جلسه اول

www.aryasahn.com

درس اصول علم اقتصاد (۱)

فصل اول

۱

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۱- کلیات و مفاهیم اساسی

- رابطه علم اقتصاد با علوم دیگر
- روشهای تحلیل در علم اقتصاد
- اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
- مسئله کمیابی و رابطه آن با علم اقتصاد
- تعریف علم اقتصاد
- پرسشهای اساسی هر نظام اقتصادی
- چرخه فعالیتهای اقتصادی
- منحنی امکانات تولید

۲

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۲- تقاضا، عرضه و تعادل

- جدول و نمودار تقاضا
- جدول و نمودار عرضه
- قیمت به عنوان عامل مؤثر در تقاضا و عرضه
- تعادل بین عرضه و تقاضا
- عوامل مؤثر در تعیین تقاضا
- عوامل مؤثر در تعیین عرضه

۳

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۳ - تقاضا ، عرضه و کشش

- کشش تقاضا و انواع آن
- کشش و درآمد کل
- عوامل مؤثر بر کشش تقاضا
- کشش عرضه و انواع آن
- کاربردهای کشش
- کشش درآمدی و کشش متقاطع

۴

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۴- رفتار مصرف کننده ، تقاضا و مطلوبیت

- اثر جانشینی ، اثر درآمدی و شیب تابع تقاضا
- قانون نزولی بودن مطلوبیت نهایی
- به حداکثر رساندن مطلوبیت یا تعادل مصرف کننده
- استخراج منحنی تقاضا
- مازاد مصرف کننده

۵

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۵- هزینه تولید

- هزینه های آشکار ، غیر آشکار و سود اقتصادی
- قانون بازده نزولی
- انواع هزینه های کوتاه مدت
- هزینه واحد تولید در کوتاه مدت
- هزینه تولید در بلند مدت
- انواع بازده نسبت به مقیاس

۶

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۶- قیمت و تولید در بازار رقابت کامل

- شرایط بازار رقابت کامل
- حداکثر سود
- منحنی عرضه کوتاه مدت بنگاه
- تعادل بلند مدت بنگاه
- صنایع با هزینه ثابت ، فزاینده و کاهنده

۷

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۷- قیمت و تولید در بازار انحصار کامل

- تعریف انحصار کامل
- اثر انحصار کامل بر تقاضا و درآمد نهایی
- به حداکثر رساندن سود
- کارایی در بازار انحصار کامل

۸

مطالب مورد بحث در درس اقتصاد خرد

۸- قیمت و تولید در بازارهای رقابت انحصاری و انحصار چند جانبه

- تعریف بازار رقابت انحصاری
- به حداکثر رساندن سود
- مفهوم کارایی در بازار رقابت انحصاری
- تعریف انحصار چند جانبه
- تابع تقاضای شکسته و چسبندگی قیمت
- تبانی بنگاهها
- مفهوم کارایی در انحصار چند جانبه

۹

درس اصول علم اقتصاد (۱)

فصل اول

کلیات و مفاهیم علم
اقتصاد

۱۰

مفاهیم اساسی علم اقتصاد

- کمیابی
- انتخاب
- هزینه فرصت
- علم اقتصاد: علم مطالعه چگونگی تخصیص منابع کمیاب به فعالیت های رقیب به منظور تولید کالاها و خدماتی است که مهمترین نیازهای افراد جامعه را جهت رسیدن به حداکثر رفاه فراهم می سازد.

۱۱

Thinking Like an Economist

- Economics trains you to. . . .
 - Think in terms of alternatives.
 - Evaluate the cost of individual and social choices.
 - Examine and understand how certain events and issues are related.

۱۲

چگونگی پیدایش و تکامل علم اقتصاد

قبل از میلاد

- توجه چهار قرن پیش از میلاد **افلاطون** و **ارسطو** به مسائل اقتصادی
- ارسطو اقتصاد را به عنوان **دانش تدبیر منزل** تعریف کرده است

۱۳

چگونگی پیدایش و تکامل علم اقتصاد

مکتب فکری سوداگری یا مرکانتالیسم (قرون شانزدهم و هفدهم)

- اقتصاد توسط **سرمایه داران تاجر** اداره میشد
- سوداگران منشاء ثروت را **تنها تجارت** می دانستند.
- شرط لازم تشکیل و تداوم دولت ملی انباشتن فلزات گرانبها مانند **طلا و نقره** در کشور است

۱۴

چگونگی پیدایش و تکامل علم اقتصاد

طبیعیون یا فیزیوکراتها (ابتدای قرن هجدهم)

- فیزیوکراتها **زمین** را منشاء ثروت می دانستند و به تولید کالاهای کشاورزی اهمیت زیادی می دادند.
- نیروی کار فعال در مشاغل **کشاورزی** را مولد به حساب می آوردند.
- ثروت یک کشور شامل کالاهایی بود که به کمک **طبیعت** در فعالیتهایی مانند کشاورزی، ماهیگیری و معادن بدست می آید.

۱۵

چگونگی پیدایش و تکامل علم اقتصاد

مکتب کلاسیک (نیمه دوم قرن هجدهم)

- تولد این مکتب به قرن هجدهم و تفکرات لیبرالیسم ارضی یا فیزیوکراسی باز میگردد.
- نظامی که در آن هر فرد برای کسب **منافع شخصی** آزاد است.
- افزایش **منافع شخصی** حداکثر شدن **ثروت جامعه** را بدنبال دارد.

۱۶

آدام اسمیت : یک لیبرال صنعت گرا

- کتاب «درباره ماهیت و علل ثروت ملل» در سال ۱۷۷۶
- تکامل دهنده مکتب کلاسیک
- ژان باتیست سه
- جان استوارت میل
- حکومت این مکتب بر تفکرات اقتصادی تا اوایل دهه ۱۹۳۰ تداوم داشت.

۱۷

مهمترین محورها و مبانی اقتصاد کلاسیک

- نیروهای خود تصحیح کننده
- دست نامرئی آدام اسمیت: تعدیل و تنظیم خودکار اقتصاد ملی
- عملکرد آزاد قیمتها و تصحیح عدم تعادل
- مثال : بیکاری ← کاهش دستمزدها ← استخدام بیشتر
- نیروی کار ← کاهش بیکاری ← افزایش اشتغال ←
- افزایش تولید ← افزایش رقابت ← کاهش قیمت ←
- افزایش تقاضا ← از بین رفتن رکود

۱۸

مهمترین محورها و مبانی اقتصاد کلاسیک

• قانون بازارها

- ✓ قانون بازارهای ژان باتیست سه معروف به «قانون سه»
- ✓ عرضه تقاضای خود را به وجود می آورد لذا هر گونه اضافه تولید یا اضافه تقاضا منتفی است
- ✓ همواره تعادل اقتصادی در سطح اشتغال کامل برقرار است
- ✓ دو فرض اساسی این قانون:

• انعطاف پذیر بودن دستمزدها

- انعطاف پذیر بودن نرخ بهره: مازاد پس انداز موجب کاهش نرخ بهره می شود

تولید ↔ تقاضا برای کالاها و خدمات

۱۹

مکتب کینزین ها و رکود بزرگ ۳۳-۱۹۲۹

- کینز: دخالت دولت و سیاستهای پولی و مالی
- نئوکلاسیکها
- نئوکینزین ها
- پول گرایان

۲۰

رابطه علم اقتصاد با علوم دیگر

- علم اقتصاد یکی از شاخه های علوم اجتماعی است، لذا با دیگر علوم اجتماعی از قبیل حقوق، روانشناسی، جامعه شناسی، علوم سیاسی، تاریخ و جغرافیا ارتباط دارد.
- امروزه در تحلیلهای اقتصادی از ریاضیات و آمار نیز بطور گسترده استفاده می شود.

۲۱

POSITIVE VERSUS NORMATIVE ANALYSIS

- *Positive statements* are statements that attempt to describe the world as it is.

Called descriptive analysis –

- *Normative statements* are statements about how the world should be.

Called prescriptive analysis –

۲۲

تعریف دیگری از علم اقتصاد

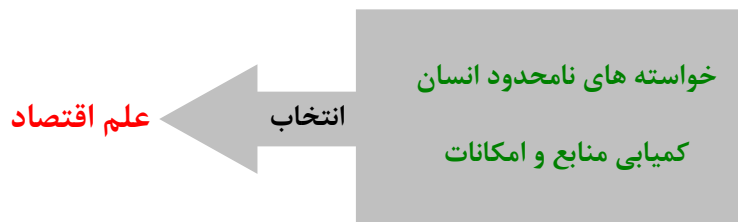
اقتصاد علم تخصیص (انتخاب) بهینه منابع کمیاب برای تولید کالاها و خدمات ضروری تر و توزیع آن بین افراد مختلف است.

نکات این تعریف:

- انتخاب به معنای برگزیدن چیزی از یک مجموعه
- برای بدست آوردن چیزی باید چیز دیگری را فدا کرد
- برای هر چیزی باید هزینه ای پرداخت کرد (هزینه فرصت های از دست رفته)

۲۳

تعریف علم اقتصاد

۲۴

پاسخ به سه پرسش اساسی در اقتصاد

□ سیستم های اقتصادی:

□ ۱- آزاد (سرمایه داری)

□ ۲- برنامه ریزی (سوسیالیسم)

□ ۳- مختلط

□ در یک اقتصاد آزاد مکانیسم قیمت (بازار)

عامل اصلی

ایجاد تعادل

پاسخ سوالات

□ چه کالاهایی تولید شوند؟

□ در یک اقتصاد آزاد در بلند مدت تنها کالاهایی تولید و عرضه میشوند که
مصرف کننده حاضر به پرداخت قیمتی بالاتر برای آنها باشند

□ سوسیالیستی با برنامه ریزی

□ مختلط: بازار و برنامه

پاسخ سوالات

□ چگونه تولید شوند؟

□ در یک اقتصاد آزاد بهترین روش تولید یک کالا یا خدمت، روشی است که هزینه تولید یک کالا را به حداقل برساند.

□ سوسیالیستی با برنامه ریزی

□ مختلط: بازار و برنامه

پاسخ سوالات

□ برای چه کسانی تولید شوند؟

□ در یک اقتصاد آزاد تنها کالاهایی تولید و عرضه میشوند که خواسته های مردمی که پول خرید آنها را دارند برآورده میکند.

□ سوسیالیستی با برنامه ریزی

□ مختلط: بازار و برنامه

تعریف منحنی امکانات تولید

The **production possibilities frontier** is a graph that shows the combinations of output that the economy can possibly produce given the available factors of production and the available production technology.

منحنی امکانات تولید مکان هندسی ترکیبات مختلف کالاها و خدمات می باشد که یک اقتصاد با داشتن عوامل تولید معین و سطح تکنولوژی تولید مشخص در صورت استفاده کارا از عوامل تولید می تواند تولید کند.

۲۹

جدول امکانات تولید

هزینه واحد اضافی غذا	لباس	غذا	نقطه
	۳۰۰۰	۰	A
۱۰۰	۲۹۰۰	۲۰۰	B
۲۰۰	۲۷۰۰	۴۰۰	C
۵۰۰	۲۲۰۰	۶۰۰	D
۷۰۰	۱۵۰۰	۸۰۰	E
۱۵۰۰	۰	۱۰۰۰	F

۳۰

Figure 1 The Production Possibilities Frontier

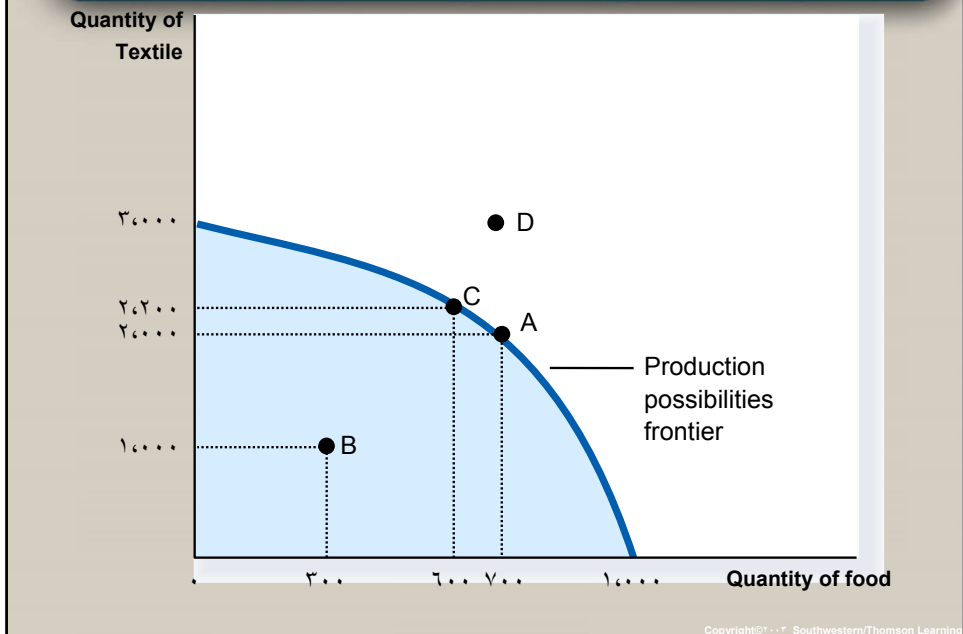
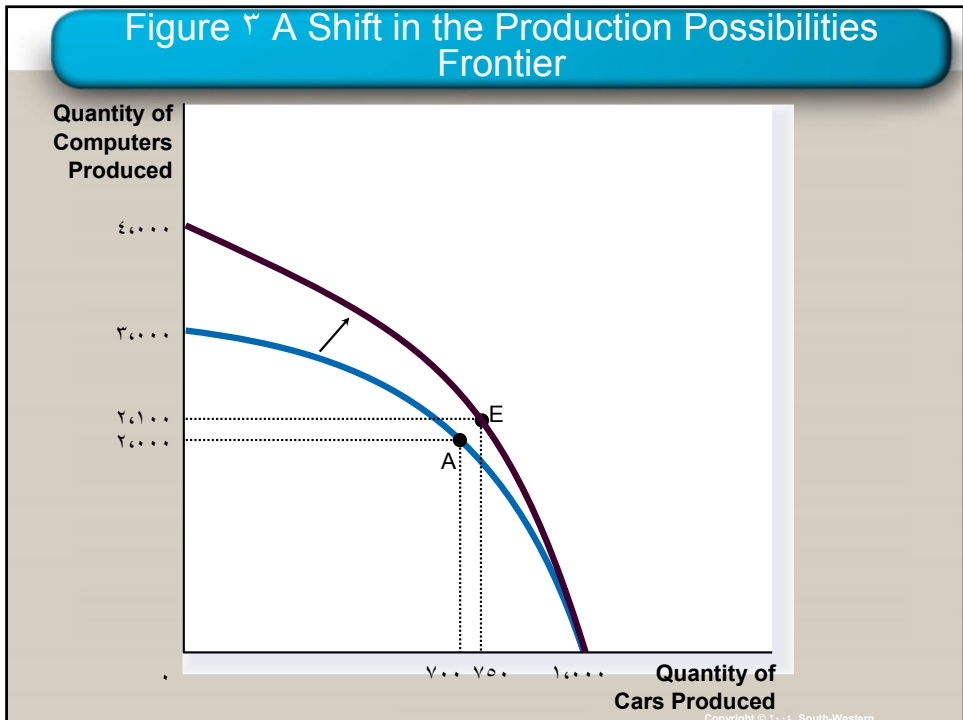

Figure 2 A Shift in the Production Possibilities Frontier

Concepts of Production Possibilities Frontier

Efficiency ➤

Tradeoffs ➤

Opportunity Cost ➤

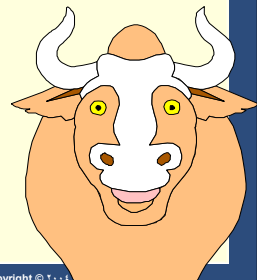
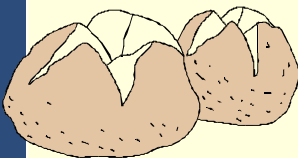
Economic Growth ➤

۳۳

A PARABLE FOR THE MODERN ECONOMY

Imagine . . . •

- only two goods: potatoes and meat •
- only two people: a potato farmer and a cattle rancher
- What should each produce?
- Why should they trade?

Copyright © 2001

Table 1 The Production Opportunities of the Farmer and Rancher

	Minutes Needed to Make 1 Ounce of:		Amount of Meat or Potatoes Produced in 8 Hours	
	Meat	Potatoes	Meat	Potatoes
Farmer	60 min/oz	15 min/oz	8 oz	32 oz
Rancher	20 min/oz	10 min/oz	24 oz	48 oz

Copyright © 2011 South-Western

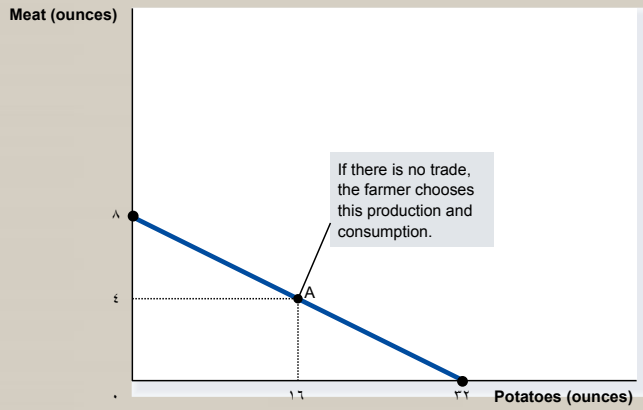
Production Possibilities

- Self-Sufficiency •
- By ignoring each other: •
- Each consumes what they each produce. •
- The production possibilities frontier is also the consumption possibilities frontier. •
- Without trade, economic gains are diminished. •

Copyright © 2011 South-Western

Figure 1 The Production Possibilities Curve

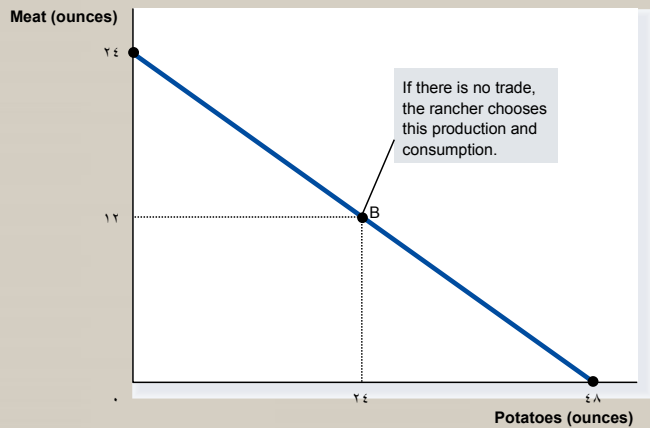
(a) The Farmer's Production Possibilities Frontier

Copyright © 2011 Southwestern/Thomson Learning

Figure 1 The Production Possibilities Curve

(b) The Rancher's Production Possibilities Frontier

Copyright © 2011 Southwestern/Thomson Learning

Specialization and Trade

The Farmer and the Rancher Specialize and Trade

Each would be better off if they specialized in producing the product they are more suited to produce, and then trade with each other.

The farmer should produce potatoes.

The rancher should produce meat.

Copyright © 2011 South-Western

Table 2 The Gains from Trade: A Summary

	Farmer		Rancher	
	Meat	Potatoes	Meat	Potatoes
Without Trade:				
Production and Consumption	4 oz	16 oz	12 oz	24 oz

Copyright © 2011 South-Western

Table ۲ The Gains from Trade: A Summary

	Farmer		Rancher	
	Meat	Potatoes	Meat	Potatoes
Without Trade:				
Production and Consumption	4 oz	16 oz	12 oz	24 oz
With Trade:				
Production	0 oz	32 oz	18 oz	12 oz
Trade	Gets 5 oz	Gives 15 oz	Gives 5 oz	Gets 15 oz
Consumption	5 oz	17 oz	13 oz	27 oz
Gains from Trade:				
Increase in Consumption	+1 oz	+1 oz	+1 oz	+3 oz

Copyright © ۲۰۰۱ South-Western

اقتصاد خرد و اقتصاد کلان

۱- تعریف اقتصاد خرد (Microeconomics)

□ مشتق شده از لغت یونانی میکروس (Mikros)

□ مطالعه رفتار واحدهای کوچک و منفرد اقتصادی مانند خانوار و بنگاه

□ مهمترین موضوع اقتصاد خرد: تخصیص بهینه منابع کمیاب به نیازها و درخواستهای موجود

□ اقتصاد خرد یا نظریه تعیین قیمت

□ موضوعات اقتصاد خرد:

□ تحلیل رفتار انفرادی مصرف کنندگان یک کالا

□ تحلیل رفتار انفرادی تولید کنندگان یک کالا

□ تحلیل بازار یک کالا

اقتصاد خرد و اقتصاد کلان

۲- تعریف اقتصاد کلان (Macroeconomics)

- مشتق شده از لغت یونانی میکروس (Makros)
- مطالعه رفتار کل سیستمهای اقتصادی که از جمع فعالیت‌های تک تک واحدهای فردی ایجاد شده
- تجزیه و تحلیل متغیرهای اقتصادی در سطح ملی و بررسی روابط بین آنها به منظور پیش بینی و اتخاذ سیاست‌های مناسب در آینده و تصحیح سیاستها و تصمیمات اقتصادی گذشته

۴۳

اقتصاد خرد (Microeconomics)

موضوعات اقتصاد خرد نظیر:

- رفتار مصرف کننده
- رفتار تولید کننده
- تحلیل تقاضای کالای X
- تحلیل عرضه کالای X
- بازار کالای X

۴۴

تعريف اقتصاد كلان (Macroeconomics)

موضوعات اقتصاد كلان نظير:

- بررسی سطح تقاضای کل جامعه (Aggregate Demand)
- بررسی سطح تولید کل جامعه (Aggregate Supply)
- سطح عمومی قیمت‌ها و تورم (Inflation)
- رشد اقتصادی (Economic Growth)
- اشتغال و بیکاری (Employment & Unemployment)

۴۵

جریان دایره وار تولید و درآمد ملی

- چگونگی ارتباط فعالیتهای تولیدی اقتصاد با فعالیتهای مصرفی اقتصاد
- چگونگی ایجاد درآمد و تبدیل شدن درآمد به مخارج مربوط به کالاها و خدمات

۴۶

جریان دایره وار تولید و درآمد ملی

مدل ساده دو بخشی

در این مدل اقتصاد از دو بخش **خانوار** و **بنگاه** تشکیل شده است.

از یک طرف

- خانوارها مالک و صاحب نهایی همه **عوامل تولید (نیروی کار، زمین، سرمایه و...)** هستند که قصد کسب درآمد از آنها را دارند.
- بنگاهها بکار گیرنده این عوامل تولید هستند که قصد ترکیب آنها برای تولید **کالاها و خدمات** را دارند.

۴۷

جریان دایره وار تولید و درآمد ملی

از طرف دیگر

- بنگاهها تمایل دارند کالاها و خدمات تولیدی خود را بفروش برسانند.
- خانوارها نیز برای رفع نیازها مصرفی خود تمایل به خرید کالاها و خدمات بنگاهها دارند.

۴۸

جریان دایره وار تولید و درآمد ملی

دو جزء بسیار مهم یک اقتصاد

۱. خانوار: واحد مصرف کننده و بهره مند شونده نهایی از نتیجه فعالیت اقتصادی و ارائه کننده اصلی عوامل تولید
۲. بنگاه: واحد تولید کننده یک کالا یا یک خدمت. این مفهوم یک مفهوم عمومی است. به یک کارخانه بزرگ ذوب آهن یا یک مزرعه کوچک یا یک راننده با تاکسی یا یک آرایشگر با مغازه اش، بنگاه اطلاق می شود.

جریان دایره وار تولید و درآمد ملی

سه بازار مهم در نظام اقتصادی

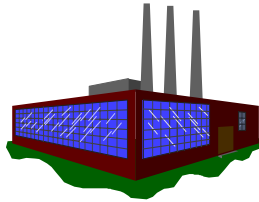
- ۱) بازار عوامل تولید: فروش عوامل تولید (نیروی کار، سرمایه، زمین و ...) توسط خانوارها به بنگاهها و پرداخت بهای آنها (مزد، سود، اجاره و بهره) از جانب بنگاهها به خانوارها
- ۲) بازار کالا و خدمات: داد و ستد کالاها و خدمات نهایی حاصل از تولید بنگاهها
- ۳) بازار سرمایه: قسمتی از درآمد خانوارها بصورت پس انداز وارد بازار سرمایه شده و صرف خرید کالاهای سرمایه ایی و یا ذخایر انبار می شود

The Circular-Flow Diagram

The ***circular-flow diagram*** is a visual model of the economy that shows how dollars flow through markets among households and firms.

01

The interdependence of goods and factors markets

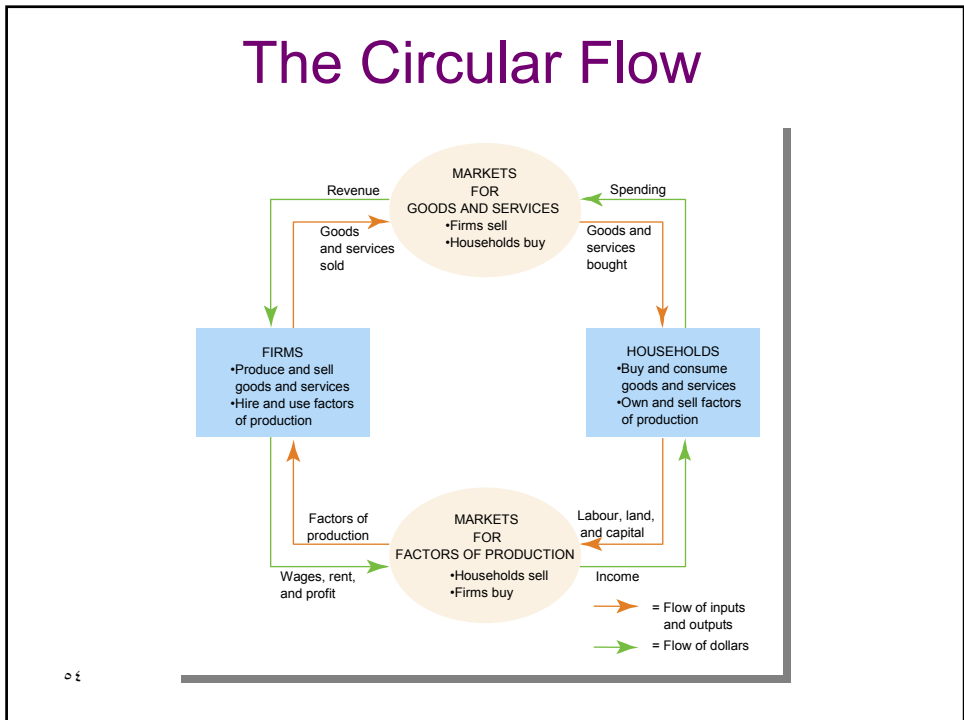
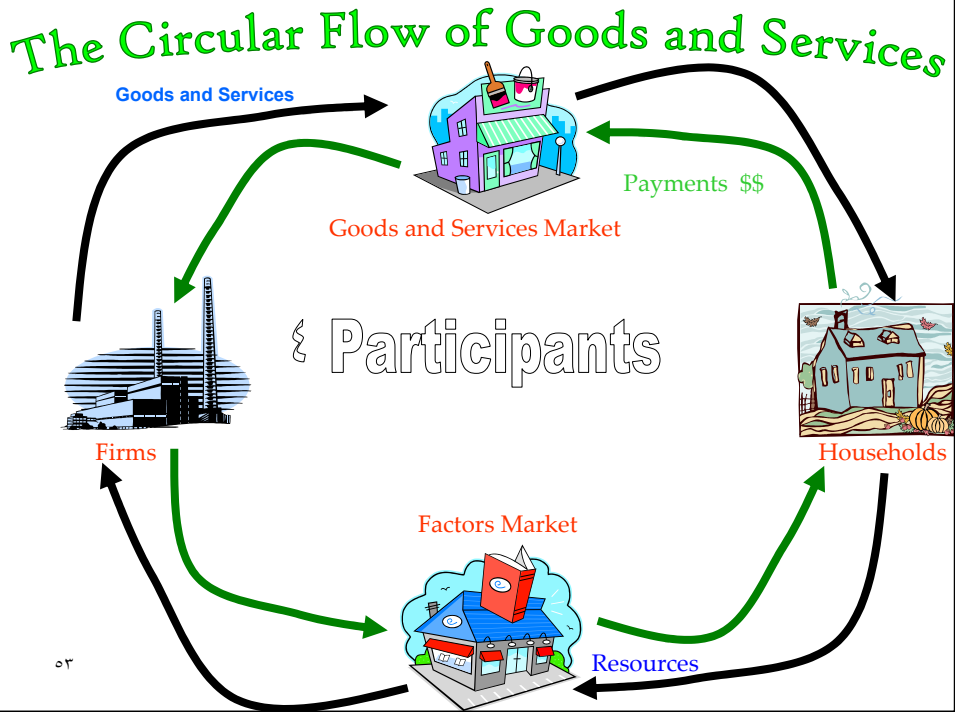
FIRMS

(suppliers of goods and services,
demanders of factor services)

HOUSEHOLDS

(demanders of goods and services,
suppliers of factor services)

درس اصول علم اقتصاد (۱)

فصل دوم

تقاضا، عرضه و تعادل

۵۵

سه نقش قیمت در اقتصاد

- قیمت‌ها نقش تخصیص منابع را به عهده دارند
- افزایش (کاهش) قیمت یک کالا و تاثیر آن بر افزایش (کاهش) انگیزه تولید کنندگان یک کالا. مانند یک کشاورز
- قیمت نقش توزیع کالاها را به عهده دارند
- کالاهای تولید شده محدود در بین افرادی که در تولید جامعه سهم داشته اند به تناسب سهم آنها توزیع می شود.
- قیمت به عنوان یک مرکز اطلاع رسانی قوی
- تولید کنندگان: افزایش قیمت چوب و استفاده از عامل تولید جایگزین
- مصرف کنندگان: افزایش قیمت چوب و استفاده از کالای جایگزین

۵۶

تعریف تقاضا

□ تقاضا برای یک کالا عبارت از مقداری از کالا است که خریداران در طی مدت زمان مشخصی با قیمت‌های معین به خرید آن اقدام می‌کنند.

یا به عبارتی دیگر

□ تقاضا عبارت است از مقدار کالایی که یک فرد در قیمت مشخص مایل و قادر به خریداری می‌باشد

□ تقاضای کل (بازار) برای یک کالا به مجموعه‌ای از تقاضاهای افراد خریدار موجود در بازار گفته می‌شود.

□ در تقاضای یک کالا خانوارهایی که واقعا خرید می‌نمایند مد نظر است نه خانوارهایی که تمایل به خرید دارند.

۵۷

عوامل مؤثر بر تقاضا

□ قیمت کالا

□ قیمت کالاهای مرتبط

□ درآمد

□ سلیقه

□ جمعیت (تعداد خریداران در بازار)

□ تبلیغات

□ انتظارات در $Q^d = f(P_1, P_2, \dots, P_n, \bar{I}, T, A, P_1^e, \dots)$

۵۸

قانون تقاضا

- با فرض ثابت بودن همه عوامل مؤثر بر تقاضا بجز قیمت آن کالا:
- با کاهش قیمت کالای X تقاضای کالای X افزایش می یابد و با افزایش قیمت کالای X تقاضای کالای X کاهش می یابد.
- یک رابطه معکوس میان تقاضا و قیمت کالای X وجود دارد.

۵۹

Demand Schedule

The *demand schedule* is a table that shows the relationship between the price of the good and the quantity demanded.

Demand Schedule

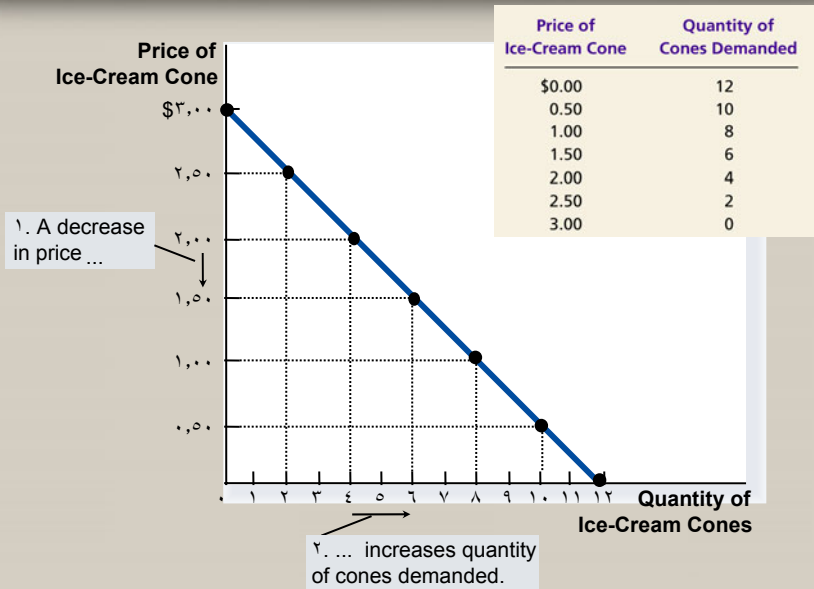
Price of Ice-Cream Cone	Quantity of Cones Demanded
\$0.00	12
0.50	10
1.00	8
1.50	6
2.00	4
2.50	2
3.00	0

Demand Curve

The **demand curve** is a graph of the relationship between the price of a good and the quantity demanded.

Figure 1 Catherine's Demand Schedule and Demand Curve

Copyright © 2011 South-Western

معادله تقاضا

$$Q_x^d = a - bP_x$$

تقاضای کالای X

قیمت کالای X

$$A: (P_x = 1, Q_x = 8)$$

$$B: (P_x = 2, Q_x = 6)$$

$$Q_x^d = 12 - 2P_x$$

دلایل نزولی بودن تقاضا

□ اثر جانشینی

تغییر در خرید به علت تغییر قیمت های نسبی کالاها. با افزایش قیمت کالای X از کالای جانشین استفاده می شود.

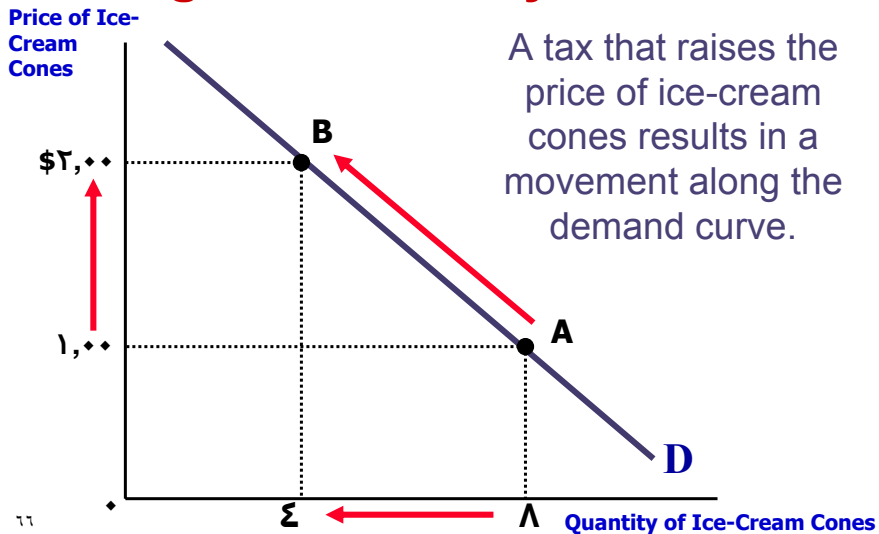
□ اثر درآمدی

تغییر در خرید به علت تغییر در قدرت خرید ناشی از تغییر قیمت. با افزایش قیمت کالای X و ثابت ماندن درآمد قدرت خرید کالای X کاهش می یابد.

۶۵

تغییر در مقدار تقاضا

Changes in Quantity Demanded

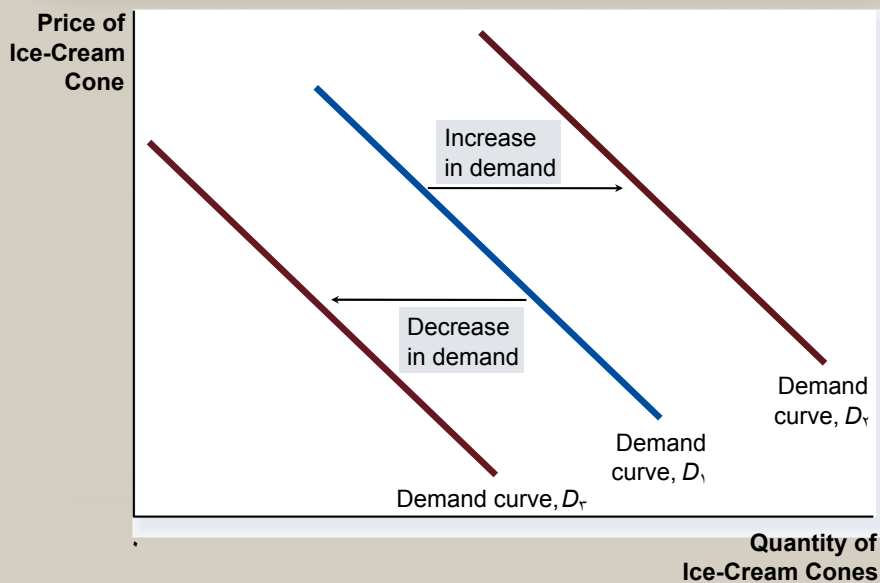

سایر عوامل مؤثر بر تقاضا جابجایی منحنی تقاضا (تغییر در تقاضا)

- Consumer income
- Prices of related goods
- Tastes
- Expectations
- Number of buyers

Figure ۳ Shifts in the Demand Curve

تغییر درآمد و جابجایی منحنی تقاضا

• Consumer Income

- As income increases the demand for a *normal good* will increase.
- As income increases the demand for an *inferior good* will decrease.

۶۹

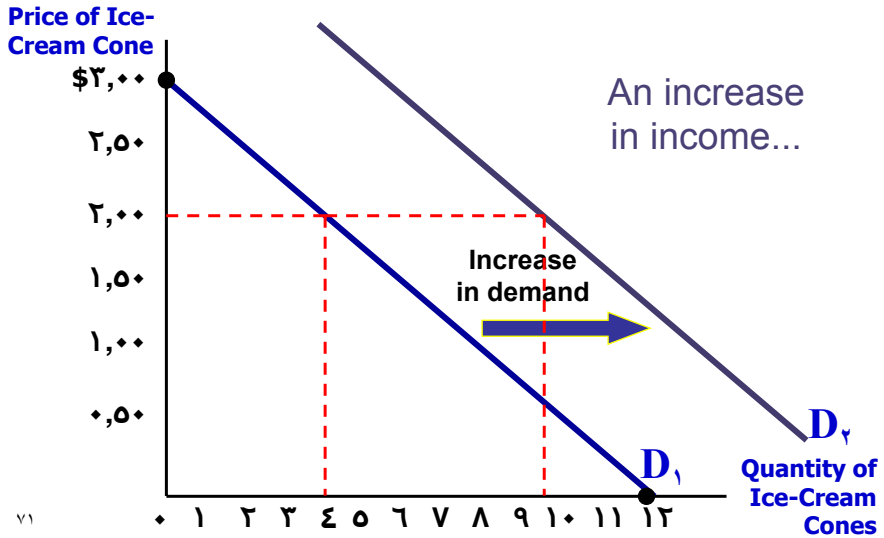
تغییر درآمد و جابجایی منحنی تقاضا

کالای معمولی:

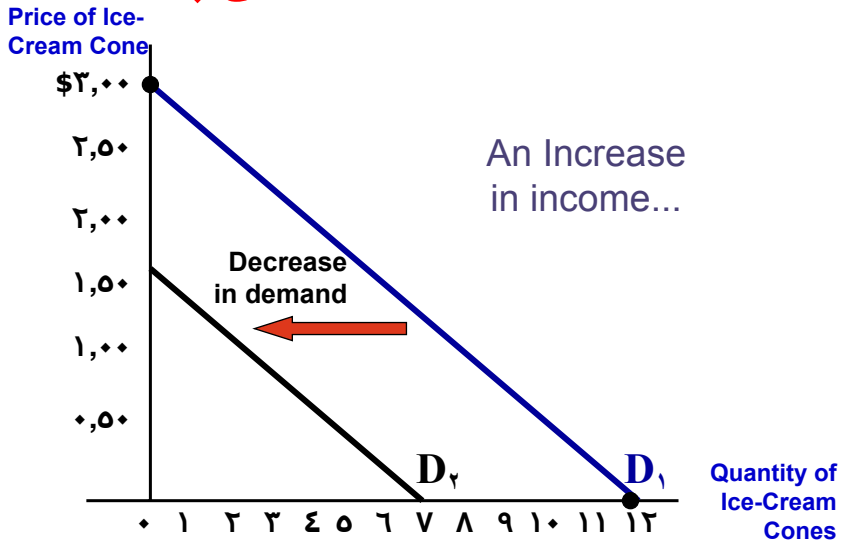
- **کالای ضروری:** به کالاهایی اطلاق می شود که با افزایش یک درصد درآمد خانوار، تقاضا برای آن کالا کمتر از یک درصد افزایش یابد.
- **کالای لوکس:** به کالاهایی اطلاق می شود که با افزایش یک درصد درآمد خانوار، تقاضا برای آن کالا بیشتر از یک درصد افزایش یابد.

۷۰

Consumer Income Normal Good کالای نرمال

Consumer Income Inferior Good (کالای پست)

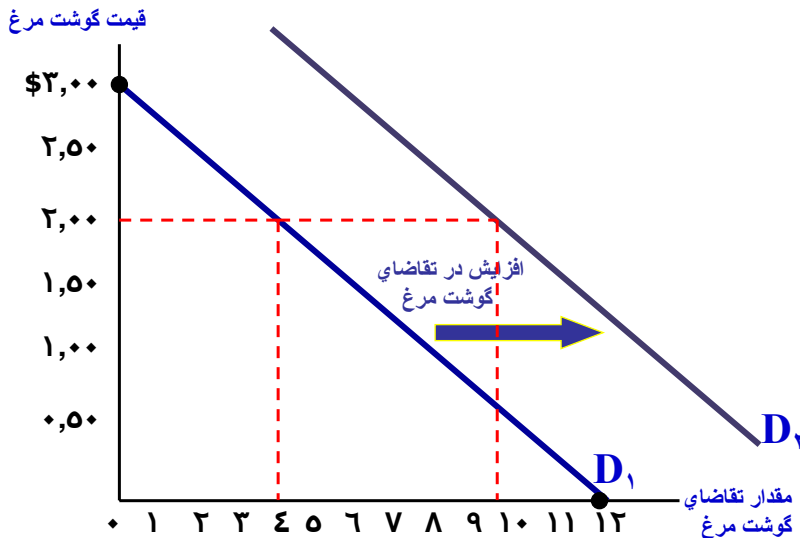
تغییر قیمت کالاهای مرتبط و جابجایی منحنی تقاضا

• Prices of Related Goods

- When a fall in the price of one good, reduces the demand for another good, the two goods are called **substitutes** (کالاهای جانشین).
- When a fall in the price of one good, increases the demand for another good, the two goods are called **complements** (کالاهای مکمل).

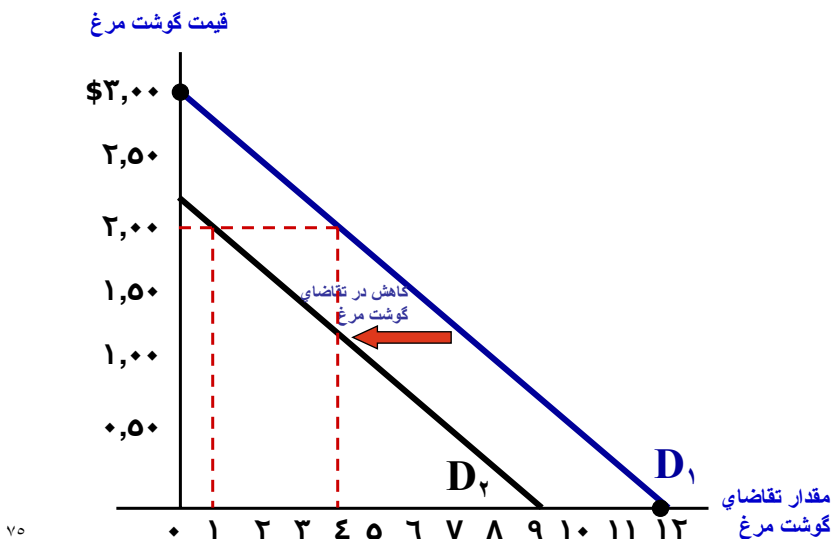
۷۳

افزایش قیمت کالای جانشین (گوشت قرمز)

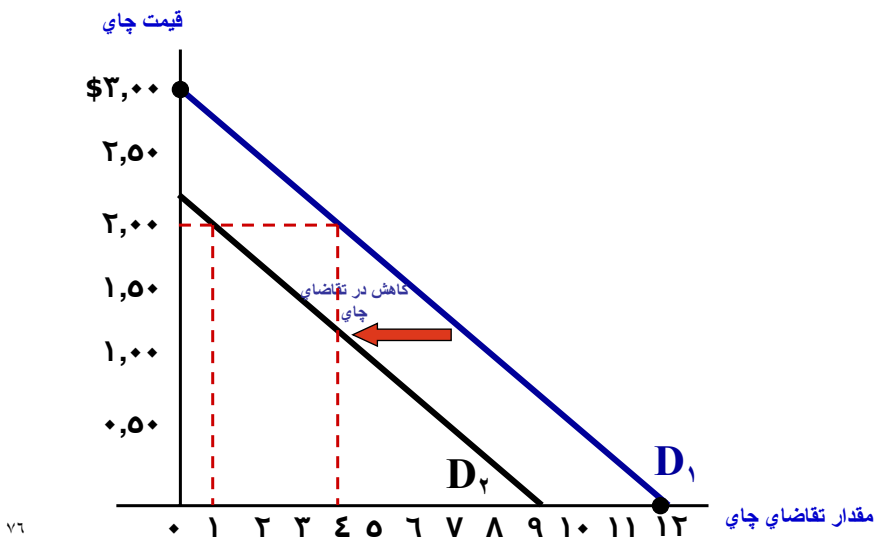

۷۴

کاهش در قیمت کالای جانشین (گوشت قرمز)

افزایش قیمت کالای مکمل (قند)

کاهش قیمت کالای مکمل (قند)

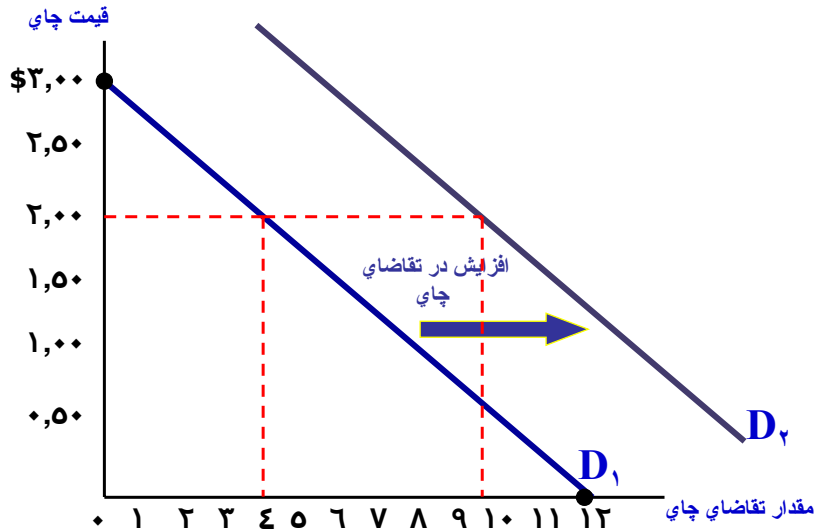

Table 1 Variables That Influence Buyers

Variable	A Change in This Variable . . .
Price	Represents a movement along the demand curve
Income	Shifts the demand curve
Prices of related goods	Shifts the demand curve
Tastes	Shifts the demand curve
Expectations	Shifts the demand curve
Number of buyers	Shifts the demand curve

منحنی تقاضای بازار

- تقاضای بازار (همه افراد) برای یک کالا، مقادیر مختلف تقاضا شده از یک کالا را در هر لحظه از زمان و در قیمت‌های مختلف بازار نشان میدهد.
- از نظر هندسی منحنی تقاضای بازار برای یک کالا از جمع افقی منحنی های تقاضای افراد برای آن کالا بدست می آید.

۷۹

منحنی تقاضای بازار

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	P_x
۰	۲	۴	۶	۸	۱۰	۱۲	$(Q_x)_A$
۰	۲	۴	۶	۸	۱۰	۱۲	$(Q_x)_B$
۰	۴	۸	۱۲	۱۶	۲۰	۲۴	Q_x

۸۰

نظریه عرضه

- عرضه یک کالا عبارت از مقادیری از کالا است که فروشندگان در طی مدت زمان مشخصی با قیمت‌های مختلف حاضر به عرضه آن در بازار هستند.
- در صورت ثابت بودن سایر عوامل، با افزایش (کاهش) قیمت‌ها، عرضه افزایش (کاهش) می‌یابد.

۸۱

عوامل مؤثر بر عرضه

- قیمت کالا
- قیمت کالاهای مرتبط
- قیمت عوامل تولید
- تکنولوژی
- مالیات‌ها و کمک‌های دولت
- انتظارات تولید کنندگان در باره قیمت‌های آینده
- شمار بنگاه‌ها در صنعت

۸۲

قانون عرضه

- با فرض ثابت بودن همه عوامل مؤثر بر عرضه بجز قیمت آن کالا:
- با کاهش قیمت کالای X عرضه کالای X کاهش می یابد و با افزایش قیمت کالای X عرضه کالای X افزایش می یابد.
- یک رابطه مستقیم میان عرضه و قیمت کالای X وجود دارد.

۸۳

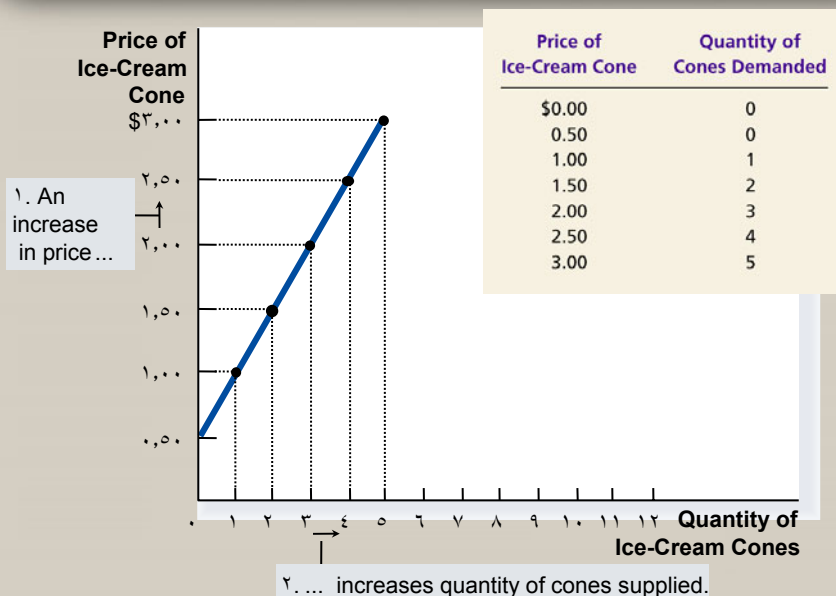
Ben's Supply Schedule

	Price of Ice-Cream Cone	Quantity of Cones Demanded	
	\$0.00	0	
	0.50	0	
	1.00	1	
	1.50	2	
	2.00	3	
	2.50	4	
	3.00	5	

Supply Curve

The **supply curve** is the graph of the relationship between the price of a good and the quantity supplied.

Figure 9 Ben's Supply Schedule and Supply Curve

معادله عرضه

$$Q_x^s = a + bP_x$$

عرضه کالای X

قیمت کالای X

۸۷

Market Supply versus Individual Supply

- **Market supply** refers to the sum of all individual supplies for all sellers of a particular good or service.
- **Graphically**, individual supply curves are summed horizontally to obtain the market supply curve.

۸۸

Shifts in the Supply Curve

- **Input prices**
- **Price of Related Goods**
- **Technology**
- **Tax and subsidy**
- **Expectations**
- **Number of sellers**

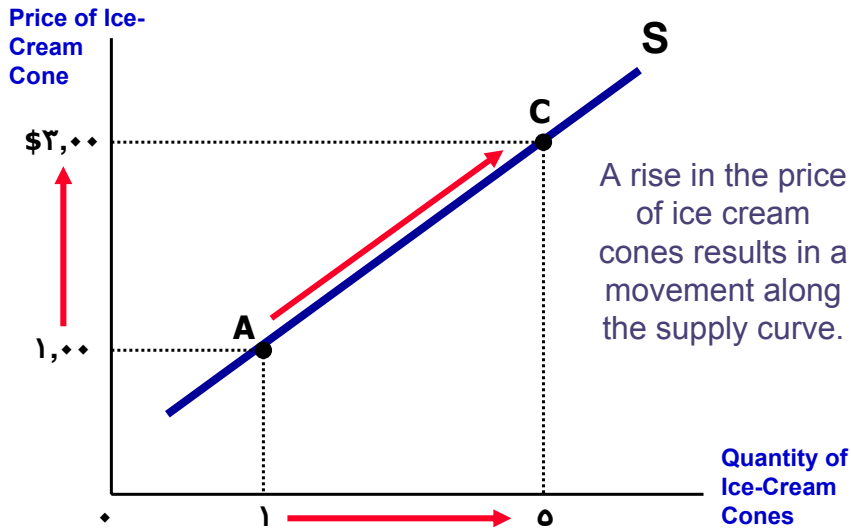

Shifts in the Supply Curve

- **Change in Quantity Supplied**
 - Movement along the supply curve.
 - Caused by a change in anything that alters the quantity supplied at each price.

Change in Quantity Supplied

تغییر در مقدار عرضه

Shifts in the Supply Curve

- **Change in Supply** تغییر در عرضه
 - A shift in the supply curve, either to the left or right.
 - Caused by a change in a determinant other than price.

Figure 4 Shifts in the Supply Curve

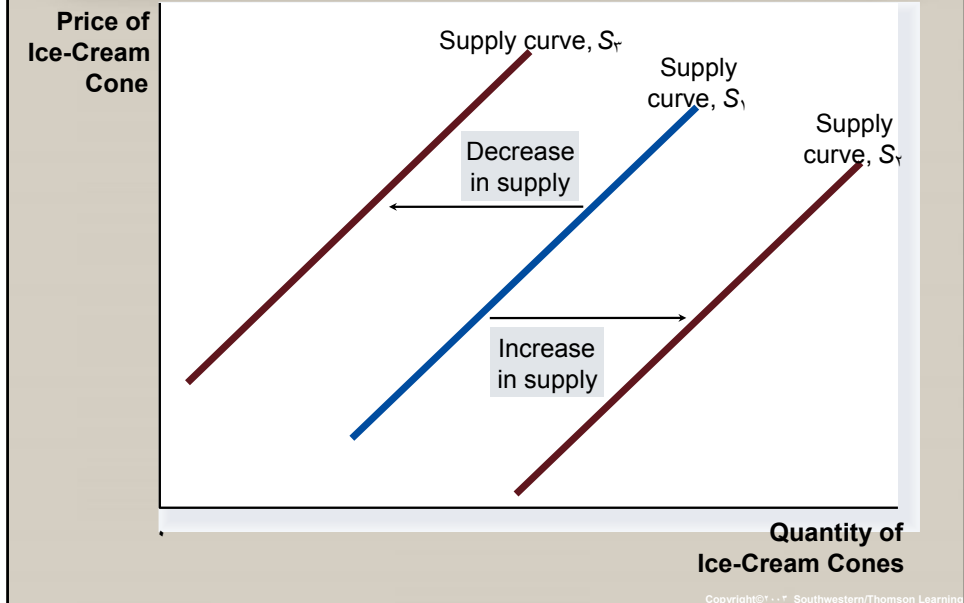

Table 4 Variables That Influence Sellers

Variable	A Change in This Variable . . .
Price	Represents a movement along the supply curve
Input prices	Shifts the supply curve
Technology	Shifts the supply curve
Expectations	Shifts the supply curve
Number of sellers	Shifts the supply curve

منحنی عرضه بازار

- عرضه بازار یا عرضه کل یک کالا، مقادیر مختلفی از یک کالا که در هر لحظه از زمان و در قیمت‌های مختلف بوسیله همه تولید کنندگان آن کالا عرضه میشود را نشان میدهد.
- از نظر هندسی منحنی عرضه بازار برای یک کالا از جمع افقی منحنی‌های عرضه بنگاهها برای آن کالا بدست می‌آید.

۹۵

منحنی عرضه بازار

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	P_x
۱۲	۱۰	۸	۶	۴	۲	۰	$(Q_x)_A$
۱۲	۱۰	۸	۶	۴	۲	۰	$(Q_x)_B$
۲۴	۲۰	۱۶	۱۲	۸	۴	۰	Q_x

۹۶

SUPPLY AND DEMAND TOGETHER

- ***Equilibrium*** refers to a situation in which the price has reached the level where quantity supplied equals quantity demanded.

SUPPLY AND DEMAND TOGETHER

- ***Equilibrium Price***
 - The price that balances quantity supplied and quantity demanded.
 - On a graph, it is the price at which the supply and demand curves intersect.
- ***Equilibrium Quantity***
 - The quantity supplied and the quantity demanded at the equilibrium price.
 - On a graph it is the quantity at which the supply and demand curves intersect.

SUPPLY AND DEMAND TOGETHER

Demand Schedule

Price of Ice-Cream Cone	Market
\$0.00	19
0.50	16
1.00	13
1.50	10
2.00	7
2.50	4
3.00	1

Supply Schedule

Price of Ice-Cream Cone	Market
\$0.00	0
0.50	0
1.00	1
1.50	4
2.00	7
2.50	10
3.00	13

At \$2.00, the quantity demanded is equal to the quantity supplied!

Figure ^ The Equilibrium of Supply and Demand

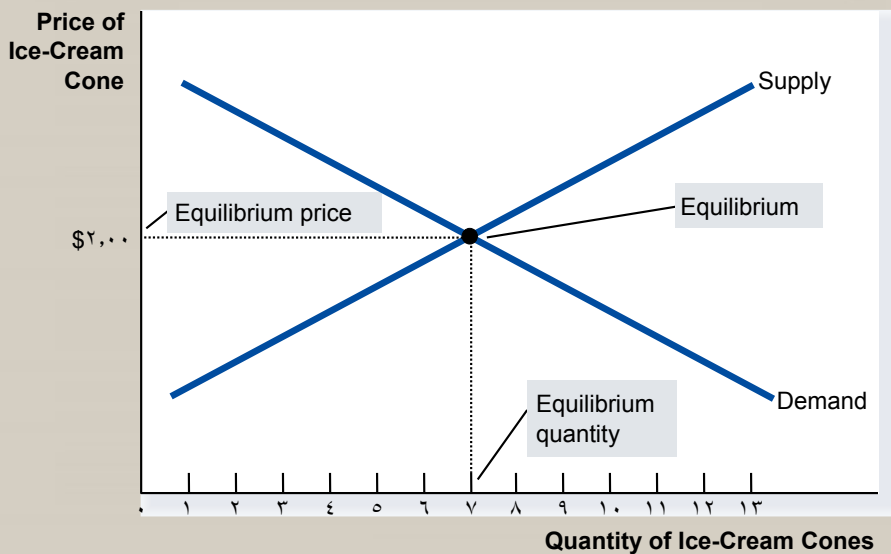
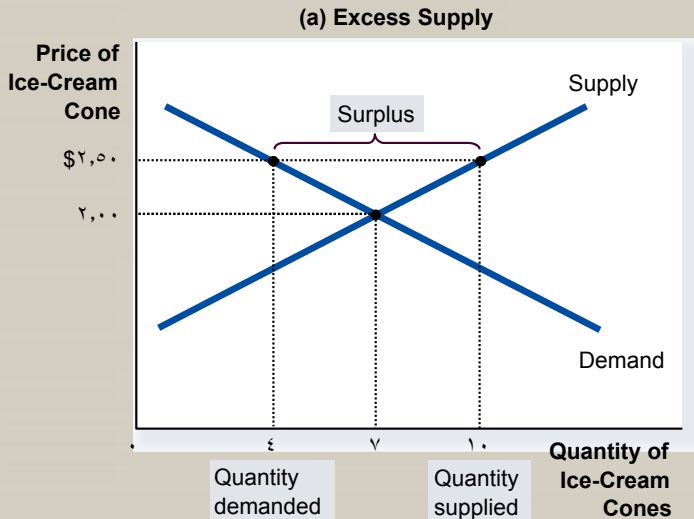

Figure 9 Markets Not in Equilibrium

- **Surplus**

- When price > equilibrium price, then quantity supplied > quantity demanded.
 - There is excess supply or a surplus.
 - Suppliers will lower the price to increase sales, thereby moving toward equilibrium.

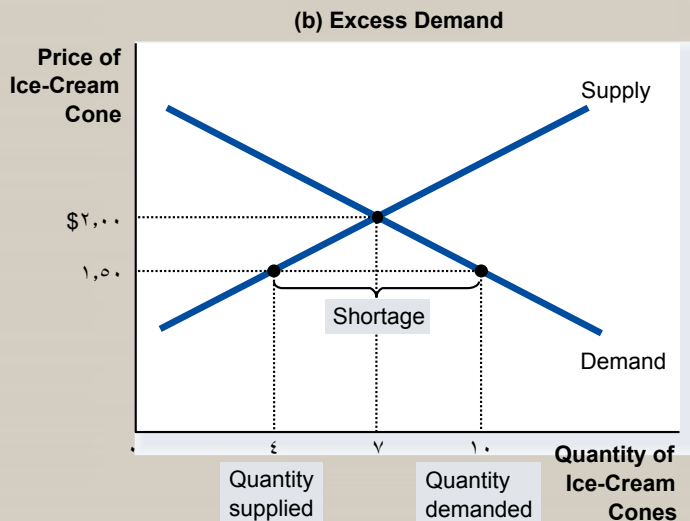
- **Shortage**

- **When price < equilibrium price, then quantity demanded > the quantity supplied.**

- There is excess demand or a shortage.
- Suppliers will raise the price due to too many buyers chasing too few goods, thereby moving toward equilibrium.

1.2

Figure 9 Markets Not in Equilibrium

- ***Law of supply and demand***

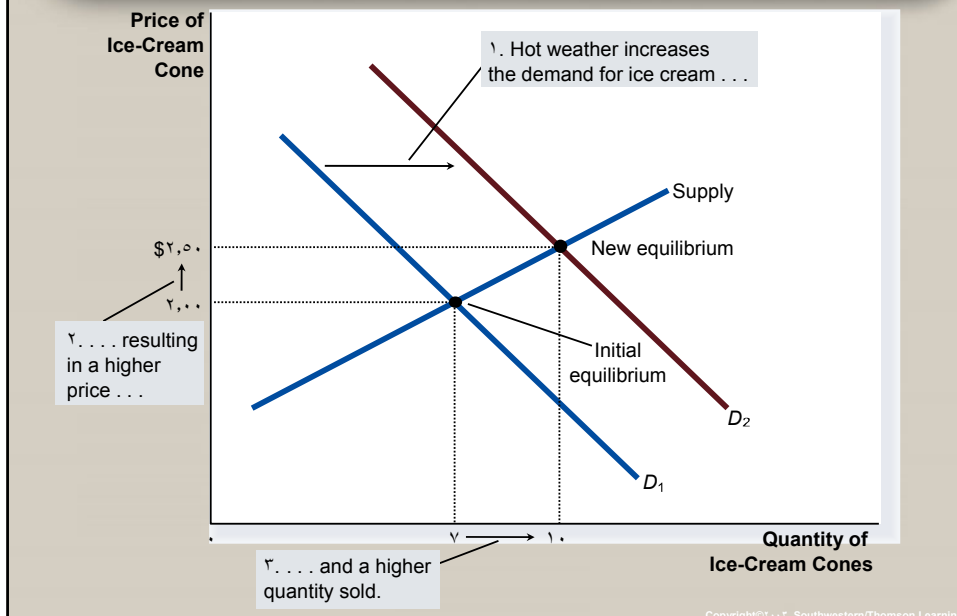
- **The claim that the price of any good adjusts to bring the quantity supplied and the quantity demanded for that good into balance.**

1.5

Three Steps to Analyzing Changes in Equilibrium

- Decide whether the event shifts the supply or demand curve (or both).
- Decide whether the curve(s) shift(s) to the left or to the right.
- Use the supply-and-demand diagram to see how the shift affects equilibrium price and quantity.

Figure 10 • How an Increase in Demand Affects the Equilibrium

Three Steps to Analyzing Changes in Equilibrium

- Shifts in Curves versus Movements along Curves
 - A shift in the supply curve is called a change in supply.
 - A movement along a fixed supply curve is called a change in quantity supplied.
 - A shift in the demand curve is called a change in demand.
 - A movement along a fixed demand curve is called a change in quantity demanded.

Figure 1) How a Decrease in Supply Affects the Equilibrium

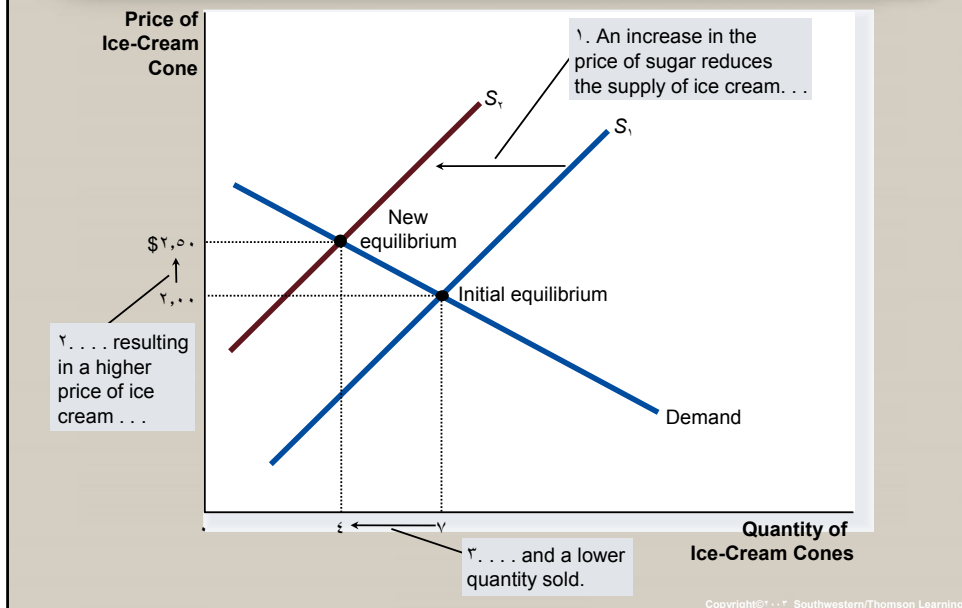

Table 1 - What Happens to Price and Quantity When Supply or Demand Shifts?

	No Change in Supply	An Increase in Supply	A Decrease in Supply
No Change in Demand	<i>P</i> same <i>Q</i> same	<i>P</i> down <i>Q</i> up	<i>P</i> up <i>Q</i> down
An Increase in Demand	<i>P</i> up <i>Q</i> up	<i>P</i> ambiguous <i>Q</i> up	<i>P</i> up <i>Q</i> ambiguous
A Decrease in Demand	<i>P</i> down <i>Q</i> down	<i>P</i> down <i>Q</i> ambiguous	<i>P</i> ambiguous <i>Q</i> down

دخالت های دولت در بازار یک کالا

- قیمت سقف
- قیمت کف
- قیمت تضمینی
- مالیات
- سوبسید